

Dosarul nr. 2ra-1199/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Chistol
Instanța de apel: CA Chișinău – A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

DECIZIE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursurile declarate de către Aurel Calmîș și de către avocatul Alexei Croitor în interesele Evgheniei Gogan și Fedorei Gogan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova, Evghenia Gogan împotriva lui Aurel Calmîș, Mariei Calmîș, intervenienți accesorii Viorica Calmîș, Valentina Anton, Fedora Gogan, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la demolarea construcțiilor, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de către Evghenia Gogan, Fedora Gogan, Aurel Calmîș și cererea Mariei Calmîș privind alăturarea la apel, s-a menținut hotărârea din data de 17 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 05 martie 2010 Valentina Cutepova a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva lui Aurel Calmîș și Maria Calmîș, prin care a solicitat demolarea nivelelor construite neautorizat la construcția din str. xxxxx, mun. Chișinău cu aducerea acesteia în strictă corespundere cu proiectul inițial, repararea prejudiciului material în mărime de 284 622,03 lei, prejudiciului moral în mărime de 80 000,0 lei, compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 7 500,0 lei cu titlu de asistență juridică și în mărime de 3 500,0 lei pentru efectuarea expertizei. (f.d.5-6, vol. I, 11-12, 34-37, vol. II)

La 21 august 2013 Tatiana Cutepova, Valentina Cutepova, Oxana Denisova și Evghenia Gogan au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Aurel Calmîș și Mariei Calmîș, intervenienți accesorii Inspecția de Stat în Construcții, (actual Agenția pentru Supraveghere Tehnică), Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun.

Chișinău privind obligarea demolării construcției edificată neautorizat. (f.d.4-6, vol. III)

Prin încheierea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din data de 18 septembrie 2014 cererea de chemare în judecată depusă de către Valentina Cutepova a fost conexată cu cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Cutepova, Valentina Cutepova, Oxana Denisova și Evghenia Gogan împotriva lui Aurel Calmîș și Mariei Calmîș privind obligarea de a demola construcția edificată neautorizat. (f.d. 32-34, vol. IV)

În motivarea acțiunii reclamantele au indicat că apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău aparține cu drept de proprietate Evgheniei Gogan și Fedorei Gogan, iar apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, aparține cu drept de proprietate Tatiane Cutepova, Valentinei Cutepova, Oxanei Denisova.

Ion Calmîș și Maria Calmîș în anul 2005 au procurat apartamentele nr. xxxxx și nr. xxxxx, situate în curtea comună din str. xxxxx, mun. Chișinău. După procurarea acestor apartamente, pârâții le-au demolat și au început construcția unui bloc de locuit cu 6 nivele, ocupând abuziv tot terenul aferent locuințelor din str. xxxxx.

În vederea realizării dreptului de proprietate, pârâții au solicitat Primăriei mun. Chișinău și au obținut autorizația de desființare nr. 52 sd/06 din 10 mai 2006 cu privire la demolarea apartamentelor xxxxx și xxxxx, șurelor xxxxx și xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, cât și certificatul de urbanism nr.370i/06 din data de 10 mai 2006, eliberat în modul prevăzut de Regulamentul privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.360 din 18 aprilie 1997, fiindu-le permisă edificarea unei construcții cu un regim de înălțime D+P+1E+M.

În baza actelor menționate, pârâților le-a fost coordonat proiectul și eliberată autorizația de construire nr. 431 din 26 iunie 2006 pe termen de un an, ulterior fiind prelungită valabilitatea cu 12 luni până la 26 august 2008.

Reclamantele au mai declarat că Ion Calmîș și Maria Calmîș în urma edificării construcției au încălcat prevederile certificatului de urbanism, autorizației de construire, cât și documentației de proiect, au construit un imobil cu un regim de înălțime D+P+3E+M cu extinderea pe orizontală în raport cu str. xxxxx din contul curții comune și terenului proprietate publică ce aparține grădiniței de copii, gardul căreia anterior stabilea hotarul dintre imobile, acaparând aproximativ suprafața de 72,21 m².

În urma încălcărilor menționate, Inspecția de Stat în Construcții a întocmit procesul-verbal sub nr. 002077 din 23 iulie 2008 pentru executarea construcției cu abateri de la prevederile documentelor normative și de autorizare.

Prin prescripția Inspecției de Stat în Construcții nr. 000383 din 23 iulie 2008 lucrările de construcție au fost sistate. De asemenea, prin dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr. 59-d din 09 februarie 2009 a fost sistată valabilitatea certificatului de urbanism și a autorizației de construire nominalizate, iar prin dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr. 537-d din 15 iunie 2010 a fost repetat sistată valabilitatea certificatului de urbanism și a autorizației de construire.

Reclamantele au mai indicat că prin acțiunile ilegale ale pârâților îndreptate la construcția blocului locativ cu 6 nivele s-a influențat negativ asupra stării tehnice a apartamentelor deținute de către acestea cu drept de proprietate, prin apariția fisurilor în pereții portanți.

Mai mult ca atât, sunt nevoite zi de zi să suporte incomodități în urma instalării gardului despărțitor emis în baza permisului nr. 916 din 02 iulie 2013, acaparând aproximativ 90% din ograda comună, cauzându-le astfel prejudiciu moral.

Reclamanta Valentina Cutepova în susținerea pretenției sale a indicat că în urma lucrărilor de construcție efectuate de pârâți, în pereții exteriori cât și în interiorul apartamentului nr. xxxxx, al cărei proprietară este, situat în apropierea nemijlocită de construcție, au apărut fisuri transversale mari la tavanul și pereții apartamentului, s-a înclinat podeaua, s-a așezat pământul de sub locuința acesteia.

Astfel, în opinia sa aceste deteriorări la apartamentul nr. xxxxx au survenit în urma lucrărilor de construcție efectuate de pârâți, considerând că locuința sa are statut avariat, ce reprezintă un pericol pentru siguranța în exploatare, fiind și un pericol sporit pentru viața și sănătatea ei.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului material Valentina Cutepova a menționat că în cadrul examinării cauzei la demersul reclamantei a fost numită expertiza tehnică în domeniul construcției pentru a stabili cauzele apariției fisurilor de la pereții și tavanul apartamentului reclamantei nr. xxxxxx de pe str. xxxxx. Pentru rezolvare, experților au fost înaintate spre soluționare mai multe întrebări, inclusiv și întrebarea cu privire la costul lucrărilor de construcție pentru înlăturarea fisurilor la pereți, tavan, cât și la reparația podelei la apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx.

Prin raportul de expertiză nr. 2738 din 16 decembrie 2011 a fost constatată legătura causală între lucrările de construcție, efectuate de pârâți cu încălcările vădite ale proiectului de execuție și fisurile apărute la pereții imobilului reclamantei. Conform raportului de expertiză nr. 691 din 17 septembrie 2012 nici una din întrebările puse nu au fost soluționate de către experții Centrului, în aceste circumstanțe reclamanta Valentina Cutepova s-a adresat către serviciile companiei de construcții „Megadom Star” SRL cu propunerea de a efectua evaluarea lucrărilor de construcție, necesare pentru înlăturarea fisurilor la pereți, tavan, întărirea fundamentului și reparația podelei și a altor defecțiuni la apartamentul nr. xxxxx de pe str. xxxxx mun. Chișinău.

Conform Devizului local din 24 octombrie 2012 au fost evaluate toate lucrările de construcție în sumă totală de 284 622,03 lei, prin urmare, se consideră îndreptățită de a solicita încasarea sumei cu titlu de prejudiciu material.

Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral Valentina Cutepova a indicat că pe parcursul examinării cauzei în ograda acesteia permanent sunt scandaluri provocate de către Aurel Calmîș, care de nenumărate ori a brutalizat-o, a numit-o cu cuvinte necenzurate, a discriminat-o și i-a spus să plece din această casă. Valentina Cutepova a mai menționat că nu are unde să plece, este pensionară, care trăiește din pensie și vrea doar să trăiască în liniște și pace.

Prin hotărârea din data de 06 ianuarie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a admis acțiunea parțial, s-a încasat în mod solidar de la Aurel Calmîș și Maria Calmîș în beneficiul Valentinei Cutepova prejudiciul material în mărime de 54 489,87 lei, cheltuielile pentru expertiză în mărime de 3 005,0 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 6 000 lei, în rest pretenția cu privire la repararea prejudiciului material și moral s-a respins, s-a încasat în mod solidar de la Aurel Calmîș și Maria Calmîș în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 634,70 lei, s-a încasat de la Valentina Cutepova în beneficiul statului taxa de stat

în mărime de 6 203,96 lei, în rest pretenția cu privire la demolarea construcției cu 6 nivele, edificate neautorizat pe str. xxxxx mun. Chișinău cu aducerea în strictă corespundere cu proiectul s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 77, 83-91, vol. IV)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 09 decembrie 2015 a admis apelul declarat de către Evghenia Gogan, Aurel Calmîș la care s-a alăturat Maria Calmîș, a casat hotărârea din data de 06 ianuarie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudicare. (f.d. 155, 156-158, vol. IV)

Prin încheierile Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 mai 2016 și 08 noiembrie 2016 au fost atrase în proces în calitate de intervenienți accesorii Valentina Anton și Fedora Gogan. (f.d. 173-174, 211-212 Vol. IV)

După rejudicarea cauzei Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din data de 17 ianuarie 2017 a admis parțial acțiunea înaintată de Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova, Evghenia Gogan, a încasat în mod solidar, de la Aurel Calmîș și Maria Calmîș în beneficiul Valentinei Cutepova prejudiciul material în mărime de 284 622,03 lei, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei, cheltuielile pentru taxa de stat în sumă de 700 lei, pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 3 005 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 10 000 lei, s-a încasat în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7 838,66 lei, s-a respins pretenția reclamantelor Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova și Evghenia Gogan privind demolarea construcției din str. xxxxx, mun. Chișinău, cu aducerea acesteia în strictă corespundere cu proiectul inițial, ca neîntemeiată. (f.d. 248-249, vol. 9-21, vol. IV,)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 04 decembrie 2018 a respins apelurile declarate de către Evghenia Gogan, Fedora Gogan, Aurel Calmîș și cererea Mariei Calmîș privind alăturarea la apel, a menținut hotărârea din data de 17 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 158,159-172, vol.V)

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 18 aprilie 2019 a depus recurs Aurel Calmîș, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea admiterii pretenției Valentinei Cutepova cu privire la repararea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată și în această parte a emite o nouă hotărâre privind respingerea acesteia. (f.d. 179-185, vol.V)

În motivarea recursului recurentul a indicat că instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, ori la caz nu sunt întrunite condițiile necesare pentru atragerea răspunderii delictuale, indicând că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că la răspundere contravențională a fost atrasă Viorica Calmîș. Mai mult, ulterior documentația de proiect a fost coordonată și autorizată la organele competente, astfel, construcția a fost recepționată final, ceea ce confirmă atât calitatea corespunzătoare a lucrărilor, cât și respectarea legislației în ceea ce privește calitatea în construcții.

Prin urmare, lipsește legătura de cauzalitate dintre prejudiciul suportat de către Valentina Cutepova și fapta considerată ca ilicită.

În opinia recurentului concluziile instanței de fond și ale instanței de apel sunt bazate pe aprecierea eronată a normelor de drept material și care sunt în contradicție cu materialele cauzei.

La 19 aprilie 2019 Evghenia Gogan și Fedora Gogan, reprezentați de către Alexei Croitor, au depus recurs, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea

deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii pretenției cu privire la demolarea construcției din str. xxxxx, mun. Chișinău, edificată neautorizat, cu aducerea acesteia în strictă corespundere cu proiectul inițial cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea pretenției cu privire la demolare. (f.d. 187-188, vol.V)

În motivarea recursului recurențele au indicat că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, prin neaplicarea legii care trebuie să fie aplicată, interpretarea eronată a normelor în domeniul construcției și standardele de construcție obligatorie. Recurențele au menționat că nu solicită sancționarea contravențională repetată, ci demolarea construcțiilor edificate neautorizat cu încălcarea documentației de proiect.

În recurs s-a mai invocat încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, în special judecarea cauzei de o instanță independentă și imparțială.

Valentina Cutepova, reprezentată de avocatul Sergiu Morozov, a depus referință, prin care a solicitat respingerea ambelor recursuri ca fiind inadmisibile și vădit neîntemeiate cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.(f.d. 194-200, vol.V)

La 18 iunie 2019 Aurel Calmîș a depus referință la cererea de recurs declarată de către Evghenia Gogan și Fedora Gogan, reprezentați de către Alexei Croitor, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil. (f.d. 201-203, vol.V)

În conformitate cu art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la data de 04 decembrie 2018, a expedit-o participanților la proces la data de 10 ianuarie 2019, a publicat-o pe portalul instanțelor de judecată la data de 08 februarie 2019. Confirmare privind recepționarea copiei deciziei de către recurenți la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursurile declarate de către Aurel Calmîș la data de 18 aprilie 2019, de către Evghenia Gogan și Fedora Gogan, reprezentați de către Alexei Croitor la data de 19 aprilie 2019, se consideră a fi depuse în termen.

În conformitate cu art. 439, alin. (2) din Codul de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din data de 17 iulie 2019 a considerat recursul admisibil.

Articolul 441 din Codul de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442, alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu prevederile art. 445, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de

apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Verificând cele invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile depuse de către Aurel Calmîș, Evghenia Gogan și Fedora Gogan, întemeiate și care urmează să fie admise din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432, alin. (3), lit. a) din Codul de procedură civilă se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

La caz, se reține că, această situație poate apărea atunci când, la examinarea cauzei, instanța de judecată a încălcat prevederile art. 49 din Codul de procedură civilă sau au existat temeiurile prevăzute la art. 50 și 51 din același cod, însă judecătorul ori completul de judecată nu s-a abținut de la judecată.

Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impune ca un tribunal, care intră în sfera sa de aplicare, să fie independent și imparțial.

De regulă, imparțialitatea se definește prin lipsa oricăror preferințe sau atitudini părtinitoare și poate fi analizată în diverse moduri.

Conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, existența imparțialității în sensul art. 6 § 1 trebuie să se stabilească în funcție de: un test subiectiv, în cadrul căruia trebuie să se țină seama de convingerile personale și comportamentul unui anumit judecător într-o anumită cauză și un test obiectiv, în cadrul căruia se stabilește dacă instanța în sine și, printre alte aspecte, componența acesteia, au oferit garanții suficiente pentru excluderea oricărui dubiu legitim în legătură cu imparțialitatea acesteia (cauzele Fey versus Austria, 24 februarie 1993, § 28 și 30, Wettstein versus Elveția, 21 decembrie 2000, § 42, Volkov versus Ucraina, 09 ianuarie 2013, § 104).

Cu toate acestea, în unele cauze, în care poate fi dificilă obținerea unor probe, care să infirme prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorului, cerința privind imparțialitatea obiectivă oferă o garanție suplimentară importantă (cauza Pullar versus Regatul Unit, 10 iunie 1996, § 32).

Colegiul menționează că în urma demarării de către Ion Calmîș și Maria Calmîș a lucrărilor de construcție a casei de locuit din str. xxxxx, mun. Chișinău, între participanții la proces au apărut mai multe litigii, care au fost soluționate de instanțele de judecată.

Unul din litigii a apărut între Ion Calmîș, Maria Calmîș ca reclamanti și Evghenia Gogan și Fedora Gogan ca pârâți cu privire la încasarea prejudiciului material suportat de către reclamanti în legătură cu suspendarea efectuării lucrărilor de construcție a casei de locuit din str. xxxxx, mun. Chișinău, dispusă în cadrul examinării cauzei civile intentate la cererea Evgheniei Gogan și Fedorei Gogan împotriva lui Ion Calmîș și Mariei Calmîș cu privire la anularea autorizației de desființare nr. 52sd/06 din 10 mai 2016, a autorizației de construire nr. 431 din 26 iunie 2006 și a certificatului de urbanism nr. 370i/06 din 10 mai 2016.

Prin hotărârea din 24 aprilie 2008 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a admis integral cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la Evghenia Gogan și Fedora Gogan în beneficiul lui Ion Calmîș și Mariei Calmîș suma de 107 030,09 lei

cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată în mărime de 270 lei suportate pentru plata taxei de stat, s-a obligat Evghenia Gogan și Fedora Gogan să nu creeze impedimente în vederea executării lucrărilor de construcție a casei de locuit din str. xxxxx, mun. Chișinău. S-a încasat de la Evghenia Gogan și Fedora Gogan în beneficiul statului restul taxei de stat în sumă de 3 040,91 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 02 decembrie 2009 a respins apelurile declarate de către Evghenia Gogan și Fedora Gogan ca neîntemeiate, a menținut hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2008. Decizia a fost casată prin decizia din data de 14 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție, prin care cauza a fost remisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din data de 10 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău s-au admis apelurile declarate de către Evghenia Gogan și Fedora Gogan, s-a casat hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2008, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În prezenta speță, Colegiul lărgit reține că obiectul litigiului îl constituie demolarea nivelelor construite neautorizat la construcția din str. xxxxx, mun. Chișinău cu aducerea acesteia în strictă corespundere cu proiectul inițial, repararea prejudiciului material în legătură cu edificarea construcției cu abaterea de la proiect, litigiu intentat de către Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova, Evghenia Gogan împotriva lui Aurel Calmîș, Mariei Calmîș.

Prin hotărârea din 17 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea înaintată de Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova, Evghenia Gogan, s-a încasat în mod solidar de la Aurel Calmîș și Maria Calmîș în beneficiul Valentinei Cutepova prejudiciul material în mărime de 284 622,03 lei, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei, cheltuielile pentru taxa de stat în sumă de 700 lei, pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 3 005 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 10 000 lei, s-a încasat în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7 838,66 lei, s-a respins pretenția reclamantelor Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova și Evghenia Gogan privind demolarea construcției din str. xxxxx, mun. Chișinău, edificate neautorizat, cu aducerea acesteia în strictă corespundere cu proiectul inițial, ca neîntemeiată. (f.d. 248-249, vol. 9-21, vol. IV,)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 04 decembrie 2018 a respins apelurile declarate de către Evghenia Gogan, Fedora Gogan, Aurel Calmîș și cererea Mariei Calmîș privind alăturarea la apel, a menținut hotărârea din data de 17 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 158,159-172, vol.V)

Analizând decizia adoptată prin prisma art. 6 CEDO cu privire la formarea tribunalului care a examinat cauza, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că decizia din data de 02 decembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău în litigiul dintre Ion Calmîș, Maria Calmîș și Evghenia Gogan, Fedora Gogan cu privire la încasarea prejudiciului material suportat de către reclamanti în legătură cu suspendarea efectuării lucrărilor de construcție a blocului litigios a fost pronunțată de către completul de judecatori Nina Vascan, Valeriu Bogoroș și Anatolie Pahopol, iar decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018 în prezentul litigiu între Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova, Evghenia Gogan și Aurel Calmîș, Maria Calmîș, intervenienți accesorii Viorica Calmîș, Valentina Anton, Fedora Gogan, Agenția

pentru Supraveghere Tehnică, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la demolarea a două nivele din blocul litigios a fost adoptată de către completul de judecători Angela Bostan, Veronica Negru și Anatolie Pahopol.

Astfel, se atestă că judecătorul Curții de Apel Chișinău, Anatolie Pahopol a participat la adoptarea deciziei din 02 decembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în ordine de apel în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Calmîș și Maria Calmîș împotriva Evgheniei Gogan și Fedorei Gogan cu privire la încasarea prejudiciului material suportat de către reclamanți în legătură cu suspendarea efectuării lucrărilor de construcții a casei de locuit din str. xxxxx, mun. Chișinău, prin care se invocă faptul că Ion Calmîș și Maria Calmîș la efectuarea lucrărilor de construcție a casei de locuit din str. xxxxx, mun. Chișinău au comis abateri de la proiectul inițial.

Judecătorul Anatolie Pahopol în legătură cu această împrejurare a fost recuzat în prezenta speță de către Evghenia Gogan, reprezentată de către Alexei Croitor, ori prin cererea sa Evghenia Gogan a solicitat demolarea construcțiilor edificate neautorizat cu aducerea acestei în conformitate cu proiectul inițial. (f.d. 60, vol.V)

Prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins propunerea de recuzare a judecătorului Anatol Pahopol. (f.d. 69,70-71, vol.V)

Se mai atestă că judecătorul Nina Vascan, care împreună cu judecătorul Anatol Pahopol au participat la adoptarea în ordine de apel a deciziei din 02 decembrie 2009 în cauza la acțiunea lui Ion Calmîș, Maria Calmîș către Evghenia Gogan și Fedora Gogan cu privire la încasarea prejudiciului material suportat de către reclamanți în legătură cu suspendarea efectuării lucrărilor de construcție a casei de locuit din str. xxxxx, mun. Chișinău, a fost desemnată în completul de examinare în ordine de recurs a prezentei cauze civile privind litigiul dintre Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova, Evghenia Gogan și Aurel Calmîș, Maria Calmîș, intervenienți accesorii Viorica Calmîș, Valentina Anton, Fedora Gogan, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la demolarea a două nivele din blocul litigios. Judecătorul Nina Vascan a declarat abținere de la judecarea cauzei în ordine de recurs anume pe motivul participării la examinarea unei cauze conexe, menționând decizia din data de 02 decembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău. Prin încheierea din data de 20 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție abținerea judecătorului de la judecată a fost admisă. (f.d. 219-222, vol. V)

În circumstanțele respective, instanța de recurs, având obligația prin prisma art. 432, alin. (5) din Codul procedură civilă, din oficiu să verifice legalitatea completului format la judecarea unei cauze, consideră că instanța de apel, prin încheierea din 08 februarie 2018 neîntemeiat a ajuns la concluzia că motivele invocate de către Evghenia Gogan, reprezentată de către Alexei Croitor, privind recuzarea judecătorului Curții de Apel Chișinău, Anatolie Pahopol nu cad sub incidența art. 50, alin. (1), lit. e) din Codul de procedură civilă, ori judecătorul a participat la examinarea ambelor cauze civile, în prima cauză civilă a constatat că demararea lucrărilor de construcții a avut loc cu abaterea de la proiect, iar în prezentul litigiu a constatat că demolarea construcțiilor edificate neautorizat, nu este rezonabilă.

Această situație ar ridica dubii cu privire la respectarea dreptului recurenților la un proces echitabil.

În practica Curții Europene aceste îndoieli depind, în mod concret, de circumstanțele cauzei și trebuie cercetate de la caz la caz. În special, Curtea a punctat că este necesar să se analizeze dacă legătura dintre problemele de fond din cauzele civile indicate mai sus sunt atât de apropiate, încât să existe dubii cu privire la imparțialitatea judecătorilor care participă la luarea deciziilor finale (Indra v. Slovacia, 1 februarie 2005, parag. 53 sau Hit D.D. Nova Gorica v. Slovenia, 5 iunie 2014, parag. 40).

Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit dar garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa. (Piersack v. Belgia, 01 octombrie 2005)

Instanța de recurs consideră că cererea de recuzare a judecătorului a fost examinată superficial, ori în situația descrisă, erau întrunite temeiurile specificate la art. 50, alin. (1), lit. e) din Codul de procedură civilă pentru a fi admisă cererea de recuzare a judecătorului Anatolie Pahopol, astfel, încheierea de respingere a cererii de recuzare urmează să fie casată, ceea ce condiționează și anularea deciziei pe fond.

Colegiul lărgit reinterează că la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele enunțate supra, rezultând atât din pretențiile înaintate, cât și înscrisurile prezentate în calitate de probe în susținerea poziției acestuia, apreciindu-le în conformitate cu art. 120-122, 130 din Codul de procedură civilă, în raport cu circumstanțele stabilite și normele de drept material aplicabile speței.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural, iar aceste erori nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa încheierea din data de 08 februarie 2018 și decizia din data de 04 decembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Potrivit celor expuse, în temeiul art. 445, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admit recursurile declarate de către Aurel Calmîș și de către avocatul Alexei Croitor în interesele Evgheniei Gogan, Fedorei Gogan.

Se casează încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins cererea Evgheniei Gogan, reprezentată de către Alexei Croitor, privind recuzarea judecătorului Anatolie Pahopol și decizia din data de 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Valentina Cutepova, Tatiana Cutepova, Oxana Denisova, Evghenia Gogan împotriva lui Aurel Calmîș, Mariei Calmîș, intervenienți accesorii Viorica Calmîș, Valentina Anton, Fedora Gogan, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la demolarea construcțiilor, repararea prejudiciului material, moral și încasarea

cheltuielilor de judecată cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Maria Ghervas